

Kabinet Zaštitnika	020/241-642
Savjetnici	020/225-395
Centrala	020/225-395
Fax:	020/241-642
E-mail:	ombudsman@t-com.me www.ombudsman.co.me

Broj: 01-774/21-3
Podgorica, 1.3.2022. godine
MB

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG" br. 42/2011, 32/2014 i 21/17) i člana 40. Pravila o radu zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 53/14), nakon sprovedenog ispitnog postupka po pritužbi XX iz Cetinja daje

M I Š L J E N J E

I Uvod

1. Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore obratio se pritužbom građanin XX koji je podnio pritužbu na rad Uprave policije. U pritužbi je između ostalog naveo: da mu je postupanjem Uprave policije povrijeđeno pravo na uredno, kvalitetno, blagovremeno i objektivno informisanje o bezbjednosti Crne Gore i poštovanju javnog reda i mira; da je javni servis RTCG 5. septembra 2021. godine u 9:35 časova objavio da je neko pucao na policiju; da se tada nije naveo izvor te informacije; da je kasnije objavljeno da je RTCG tu informaciju dobila od Uprave policije; da je to Uprava policije potvrdila, saopštavajući da su na usmeni zahtjev te medijske kuće saopštili taj podatak; da se povodom te vijesti oglasio i Savjet za građansku kontrolu rada policije, negirajući upotrebu vatrenog oružja u odnosu na policiju te da je Uprava policije potvrdila upotrebu vatrenog oružja kroz sva dalja reagovanja u javnosti. Traži da Zaštitnik ispita postupanje policije u konkretnom slučaju.

II Postupanje Zaštitnika

2. Povodom podnjete pritužbe, a u cilju ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik je, shodno odredbi člana 28 stav 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda, pokrenuo ispitni postupak i od Uprave policije zatražio i dobio izjašnjenje u kojem se navodi: da je o svim dešavanjima na neprijavljenom javnom okupljanju u Cetinju, cijelokupna javnost bila blagovremeno obavještavana kroz informativne emisije medija u Crnoj Gori; da CB Podgorica nije vršio obaveštanje javnosti, već da je Uprava policije obavještavala javnost o događajima i preduzetim aktivnostima; da su odgovori o pojedinim događajima ili aktivnostima policije u vezi javnih okupljanja u Cetinju dostavljeni shodno prikupljenim saznanjima i u mogućoj mjeri u kojoj objavljivanje tih podataka ne bi ugrozilo zakonito i efikasno izvršavanje policijskih radnji, u cilju zaštite ustavnog poredka i javnog reda i mira te da su mišljenja da mu od strane Uprave policije nije povrijeđeno pravo na objektivno i blagovremeno informisanje.

III Utvrđene činjenice

5. Na osnovu navoda iz pritužbe, dostavljenog izjašnjenja i uvida u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je:

- da je dana 4. i 5. septembra 2021. godine na Cetinju, trajalo neprijavljeno javno okupljanje većeg broja građana koji su iskazivali protest povodom vjerskog obreda;
- da su mediji u državi i regionu intezivno izvještavali o ovom događaju¹;
- da je za vrijeme trajanja protesta došlo do sukoba dijela okupljenih građana i policijskih službenika;
- da su okupljeni građani blokirali put na Belvederu, gdje su zabilježene i povećane tenzije između policijskih službenika i okupljenih građana²;
- da je RTCG dana 5. 9. 2021. godine u 9.34h na portalu objavila informaciju: „Na barikadi na Belvederu došlo je do upotrebe vatrene oružja, zvanično je potvrđeno RTCG-u iz Uprave policije.“;³
- da je RTCG istoga dana u informativnoj emisiji koja je kasnije emitovana objavila: „Kako je potvrđeno Televiziji Crne Gore, pucano je na policiju iz vatrene oružja ali bez posledica.“⁴;
- da je dana 9. septembra 2021. godine RTCG objavila snimak na kojem se čuje pucanj koji može odgovarati zvučnom efektu koji proizvodi ispaljivanje projektila iz vatrene oružja.⁵;
- da je dana 21.9.2021. godine Uprava policije navela da “Sve činjenice pa i okolnosti nesumnjive upotrebe vatrene oružja, imajući u vidu da je, između ostalog, vršen i uviđaj, su i biće predmet policijsko-tužilačkih aktivnosti, uključujući i pitanja i ko je i zašto upotrijebio vatreno oružje”, kao i da su „činjenice o upotrebi vatrene oružja potkrivenjene i pronalaskom materijalnih tragova (čaura)“.⁶
- da je dana 21.9.2021. godine Savjet za građansku kontrolu rada policije naveo da su bili prisutni na licu mjesta, neposredno uz policijski kordon, kada je došlo do upotrebe vatrene oružja: „Policijski službenici su se ponašali redovno i ništa drugačije nego prije što je došlo do šenlučenja. Nije nam poznato da je došlo do upotrebe vatrene oružja „u odnosu na policijske službenike“ i нико од prisutnih službenih lica to nam nije stavio do znanja“.⁷

¹“MUP Crne Gore pred ustoličenje Joanikija: Ekstremisti su na obje strane”, radio Slobona Evropa, 1.9.2021. godine (<https://www.slobodnaevropa.org/a/mup-ustolicenje-joanikije-cetinje-bezbjednost/31438627.html>);

“Novi sukobi i blokade pred ustoličenje mitropolita u Cetinju”, AlJazeera, 5.9.2021. godine (<https://balkans.aljazeera.net/videos/2021/9/5/novi-sukobi-i-blokade-pred-ustolicenje-mitropolita-u-cetinju>);

“Crna Gora, crkva i protesti: Ustoličenje mitropolita u Cetinjskom manastiru u dimu suzavca, patrijarh o „snajperskoj pušći“ kojom je prečeno”, BBC news, 4. septembar 2021. godine (<https://www.bbc.com/serbian/lat/balkan-58449456>).

² „Ustoličenje mitropolita Srpske pravoslavne crkve Joanikija jučer i danas pratili su nemiri u Cetinju i sukobi sa policijom.“, ALJAZEERA, (<https://balkans.aljazeera.net/news/balkan/2021/9/5/policija-intervenisala-bacen-suzavac-na-protestima-u-cetinju>).

³ „Pucnji na Belvederu, nema povrijeđenih“, RTCG portal, 5.9.2021. godine (<http://www rtcg me/vjesti/drustvo/333579/pucnji-na-belvederu-nema-povrijedjenih.html>).

⁴ Snimak objavljen na portalu Analitika: <https://www.portalanalitika.me/clanak/televizija-crne-gore-javila-kako-je-na-policiju-pucano-iz-vatrenog-oruzja>.

⁵ „Snimak pucnjave ne Belvederu“, RTCG portal, 5.9.2021. godine (http://www rtcg me/vjesti/crna_hronika/334010/snimak-pucnjave-na-belvederu.html).

⁶ „UP: Bilo upotrebe oružja u odnosu na policiju“, RTCG portal, 21.9.2021. godine (<http://www rtcg me/vjesti/drustvo/335335/up-bilo-upotrebe-oruzja-u-odnosu-na-policiju.html>).

⁷ „Neko je „usmenim putem“ saopštio RTCG-u da je pucano na policiju“, Pobjeda, 21. septembar 2021. godine.

IV Relevantno pravo

Domaće pravo

6. Ustav Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 001/07 od 25.10.2007, 038/13 od 02.08.2013) propisuje:

“Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma.

Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo.” (član 17)

“Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je samostalan i nezavisan organ koji preuzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda vrši funkciju na osnovu Ustava, zakona i potvrđenih međunarodnih ugovora, pridržavajući se i načela pravde i pravičnosti”. (član 81)

7. Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda ("Službeni list Crne Gore", br. 042/11 od 15.08.2011, 032/14 od 30.07.2014, 021/17 od 31.03.2017) propisuje:

“Zaštitnik/ca samostalno i nezavisno, na načelima pravde i pravičnosti, preuzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda, kad su povrijeđena aktom, radnjim ili nepostupanjem državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i lokalne uprave, javnih službi i drugih nosilaca javnih ovlaštenja, kao i mjere za spriječavanje mučenja i drugih oblika nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja i mjere za zaštitu od diskriminacije.” (član 2);

“Zaštitnik ima pravo da sa licima koja su lišena slobode razgovara bez prisustva službenih lica.” (član 24);

„Postupak ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda pokreće se povodom pritužbe ili po sopstvenoj inicijativi.“ (član 28 stav 1)

„Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.“(član 41).

8. Zakon o unutrašnjim poslovima ("Službeni list Crne Gore", br. 070/21 od 25.06.2021, 123/21 od 26.11.2021) propisuje:

“Ministarstvo obavlja javnost o vršenju unutrašnjih poslova, kad je to u interesu građana Crne Gore i njihove bezbjednosti, u skladu sa zakonom.

Obavještenja iz stava 1 ovog člana, koja sadrže lične podatke, objavljaju se odnosno dostavljaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.” (član 5)

9. Zakon o medijima ("Službeni list Crne Gore", br. 082/20 od 06.08.2020) propisuje:

“Novinar je dužan da prije objavljivanja informacija o određenom događaju, pojavi ili ličnosti, sa dužnom novinarskom pažnjom, provjeri njeno porijeklo, istinitost i potpunost”.(član 31)

Međunarodno pravo

10. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda:

“Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj član ne spriječava države da zahtijevaju dozvole za rad televizijskih, radio i bioskopskih preduzeća.

Pošto korišćenje ovih sloboda povlači za sobom dužnosti i odgovornosti, ono se može podvrgnuti formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, radi spriječavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravila ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, spriječavanja otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju, ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.“ (član 10 stav 1 i 2).

V ZAKLJUČNA OCJENA

11. Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore obratio se pritužbom građanin XX koji je u pritužbi, u bitnom, naveo da mu je postupanjem Uprave policije povrijeđeno pravo na uredno, kvalitetno, blagovremeno i objektivno informisanje o bezbjednosti Crne Gore i poštovanju javnog reda i mira na način što je javni servis RTCG dana 5. septembra 2021. godine objavio da je neko pucao na policiju, kada nije naveden izvor te informacije, dok je kasnije objavljeno da je RTCG tu informaciju dobila od Uprave policije. U pritužbi se navodi i da je Savjet za građansku kontrolu rada policije, negirao upotrebu vatrengor oružja u odnosu na policiju, te da je Uprava policije potvrdila upotrebu vatrengor oružja kroz sva dalja reagovanja u javnosti.

12. Nakon sprovedenog ispitnog postupka, Zaštitnik je utvrdio da je dana 5.9.2021. godine u 9:34 portal RTCG objavio informaciju da je na barikadi na Belvederu došlo do upotrebe vatrengor oružja, što je zvanično je potvrđeno RTCG-u iz Uprave policije, kao i da nije bilo povrijeđenih. Neposredno zatim je u informativnoj emisiji koju je emitovala RTCG potvrđeno da je pucano na policiju iz vatrengor oružja ali bez posledica. Uprava policije nije sporila da je izvor ove informacije. Kasnije je Savjet za građansku kontrolu rada policije naveo da su bili prisutni na licu mesta, neposredno uz policijski kordon, kada je došlo do upotrebe vatrengor oružja koje su ocijenili kao šenlučenje, navodeći da im nije poznato da je oružje upotrijebljeno „u odnosu na policijske službenike“ kao i da im niko od prisutnih službenih lica to nije stavio do znanja.

13. Imajući u vidu složenu situaciju koja je rezultirala fizičkim sukobom dijela okupljenih građana sa dijelom službenika Uprave policije, a zatim i incidente koji su uslijedili, zaključuje se da je Uprava policije opravdano procijenila postojanje mogućnosti usložnjavanja bezbjednosne situacije sa incidentima i narušavanjima javnog reda i mira, uključujući upotrebu vatrengor oružja kako je objavljeno.

14. Sa tim u vezi, Zaštitnik primjećuje da dopuna informacije da je oružje upotrijebljeno u odnosu na policijske službenike, ali „bez posledica“ doprinosi utisku da je prvobitno data informacija dopunjena cjelovito, odnosno na način koji se ne može smatrati senzacionalističkim i usmjerenim ka dodatnoj eskalaciji sukoba dijela okupljenih građana i službenika Uprave policije, niti postoji potvrda da su službenici Uprave policije odgovorili upotrebor vatrengor oružja. Končano, činjenice i okolnosti upotrebe vatrengor oružja koju upotrebu i Savjet za građansku kontrolu rada policije i Uprava policije navode kao nesumnjivu, su predmet policijsko-tužilačkih aktivnosti.

15. Na osnovu sprovedenog ispitnog postupka i utvrđenih relevantnih činjenica, Zaštitnik nije mogao utvrditi da je predmetna informacija saopštena od Uprave policije sa ciljem da se javnost obmane i netačno informiše, odnosno da je Uprava policije povrijedila neko od ljudskih prava i sloboda na koje je podnosioc pritužbe ukazao u svojoj pritužbi.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE

Mirjana Radović

Dostaviti:

- podnosiocu pritužbe;
- Upravi policije;
- a/a.